

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2018/1806**z dnia 14 listopada 2018 r.****wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu****(tekst jednolity)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 ⁽²⁾ zostało kilkakrotnie znacząco zmienione ⁽³⁾. Dla zachowania przejrzystości i zrozumiałości należy je ujednoczyć.
- (2) Niniejsze rozporządzenie zapewnia pełną harmonizację w odniesieniu do państw trzecich, których obywatele są objęci obowiązkiem posiadania wizy przy przekraczaniu granic zewnętrznych państw członkowskich (zwanym dalej także „obowiązkiem wizowym”) i których obywatele są zwolnieni z tego obowiązku.
- (3) Określenie państw trzecich, których obywatele podlegają obowiązkowi wizowemu lub są z niego zwolnieni, powinno być dokonywane na podstawie wyważonej indywidualnej oceny szeregu kryteriów. Oceny tej należy dokonywać okresowo i może ona prowadzić do przedstawienia wniosków ustawodawczych w celu zmiany załącznika I do niniejszego rozporządzenia zawierającego wykaz państw trzecich, których obywatele mają obowiązek posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz w celu zmiany załącznika II do niniejszego rozporządzenia zawierającego wykaz państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich na pobyt nie dłuższy niż 90 dni w okresie 180 dni, niezależnie od możliwości wprowadzenia w tych załącznikach zmian dotyczących poszczególnych państw w związku z wystąpieniem szczególnych okoliczności, na przykład w wyniku procesu liberalizacji reżimu wizowego lub jako ostatecznej konsekwencji czasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego.
- (4) Treść wykazów państw trzecich w załącznikach I i II powinna być i pozostawać zgodna z kryteriami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Państwa trzecie, w przypadku których nastąpiła zmiana sytuacji w odniesieniu do tych kryteriów, powinny zostać przeniesione z jednego załącznika do drugiego.
- (5) Rozwój prawa międzynarodowego, pociągający za sobą zmiany statusu lub oznaczeń niektórych państw lub podmiotów, powinien znaleźć odzwierciedlenie w załącznikach I i II.
- (6) Z uwagi na to, że Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym ⁽⁴⁾ zwalnia obywateli Islandii, Liechtensteinu i Norwegii z obowiązku wizowego, państwa te nie powinny być ujęte w wykazie w załączniku II.
- (7) Ponieważ Umowa między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób ⁽⁵⁾ przewiduje swobodny przepływ bezwizowy w odniesieniu do obywateli Szwajcarii i państw członkowskich, Szwajcaria nie powinna być ujęta w wykazie w załączniku II.
- (8) W przypadku osób ze statusem uchodźcy oraz bezpaństwowców, bez uszczerbku dla zobowiązań w ramach umów międzynarodowych podpisanych przez państwa członkowskie, w szczególności Europejskiego porozumienia w sprawie zniesienia wiz dla uchodźców Rady Europy, podpisanego w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r., decyzja odnośnie do nałożenia obowiązku wizowego lub zwolnienia z niego powinna opierać się na

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 2 października 2018 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 6 listopada 2018 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1).

⁽³⁾ Zob. załącznik III.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 114 z 30.4.2002, s. 6.

państwie trzecim, w którym osoby te stale zamieszkują i które wydało ich dokumenty podróży. Jednakże biorąc pod uwagę różnice w prawie krajowym mającym zastosowanie do osób o statusie uchodźcy i do bezpaństwowców, państwa członkowskie powinny mieć możliwość decydowania, czy te kategorie osób powinno się zwolnić z obowiązku wizowego w przypadku, gdy państwo trzecie, w którym stale zamieszkują lub które wydało ich dokumenty podróży, jest państwem trzecim, którego obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego.

- (9) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ należy ustanowić zwolnienie z obowiązku wizowego dla posiadaczy zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego.
- (10) Państwa członkowskie powinny móc ustanowić zwolnienia z obowiązku wizowego dla posiadaczy niektórych szczególnych rodzajów paszportów.
- (11) W szczególnych przypadkach, gdy uzasadnione są specjalne zasady przyznawania wiz, państwa członkowskie powinny móc zwalniać niektóre kategorie osób z obowiązku wizowego lub nakładać go na nie zgodnie z prawem międzynarodowym publicznym lub zwyczajem.
- (12) Państwa członkowskie powinny móc zwalniać z obowiązku wizowego osoby posiadające status uchodźcy, wszystkich bezpaństwowców, zarówno objętych Konwencją Narodów Zjednoczonych dotyczącą statusu bezpaństwowców z dnia 28 września 1954 r., jak i nieobjętych zakresem zastosowania tej konwencji, oraz uczniów uczestniczących w wycieczce szkolnej, w przypadku gdy osoby należące do tych kategorii na stałe mieszkają w jednym z państw trzecich ujętych w wykazie w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.
- (13) System zwolnień z obowiązku wizowego powinien w pełni odzwierciedlać bieżącą praktykę. Niektóre państwa członkowskie zwalniają z obowiązku wizowego obywateli państw trzecich ujętych w wykazie państw trzecich, których obywatele mają obowiązek posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich i którzy są członkami sił zbrojnych podróżującymi w sprawach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) lub Partnerstwa dla Pokoju. W trosce o pewność prawną należy w niniejszym rozporządzeniu odnieść się do tych zwolnień, wynikających ze zobowiązań międzynarodowych niezależnych od prawa Unii.
- (14) Celem, do którego Unia powinna dążyć w sposób proaktywny w swoich stosunkach z państwami trzecimi, przyczyniając się w ten sposób do zwiększania wiarygodności i spójności unijnej polityki zewnętrznej, jest pełna wzajemność wizowa.
- (15) Należy ustanowić unijny mechanizm umożliwiający stosowanie zasady wzajemności w przypadku, gdy jedno z państw trzecich ujętych w wykazie w załączniku II podejmie decyzję o nałożeniu na obywateli jednego lub więcej państw członkowskich obowiązku wizowego. Mechanizm ten powinien przewidywać odpowiedź Unii stanowiącą wyraz solidarności w przypadku, gdy takie państwo trzecie stosuje obowiązek wizowy wobec obywateli co najmniej jednego państwa członkowskiego.
- (16) Po otrzymaniu powiadomienia od państwa członkowskiego, że państwo trzecie ujęte w wykazie w załączniku II, stosuje obowiązek wizowy wobec obywateli tego państwa członkowskiego, wszystkie państwa członkowskie powinny zareagować wspólnie, zapewniając w ten sposób unijną odpowiedź na sytuację, która wpływa na Unię jako całość i poddaje jej obywateli zróżnicowanemu traktowaniu.
- (17) W celu zapewnienia odpowiedniego zaangażowania Parlamentu Europejskiego i Rady w drugi etap stosowania mechanizmu wzajemności, z uwagi na szczególnie delikatną politycznie kwestię zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego wszystkich obywateli państwa trzeciego ujętego w wykazie w załączniku II oraz jej horyzontalne konsekwencje dla państw członkowskich, państw stowarzyszonych ze strefą Schengen oraz dla samej Unii, w szczególności w ich stosunkach zewnętrznych i w ogólnym funkcjonowaniu strefy Schengen, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w odniesieniu do niektórych elementów mechanizmu wzajemności. Powierzając takie uprawnienia Komisji, uwzględnia się potrzebę politycznej dyskusji nad unijną polityką w zakresie wiz w strefie Schengen. Odzwierciedla to także potrzebę zapewnienia wystarczającej przejrzystości i pewności prawa w stosowaniu mechanizmu wzajemności wobec wszystkich obywateli danego państwa trzeciego, w szczególności poprzez odpowiednią tymczasową zmianę załącznika II do niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie, co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.U. L 405 z 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (18) W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić mechanizm pozwalający na tymczasowe zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego dla państwa trzeciego ujętego w wykazie w załączniku II (zwany dalej „mechanizmem zawieszającym”) w sytuacji nadzwyczajnej, gdy zajdzie pilna potrzeba zareagowania w celu zaradzenia trudnościom co najmniej jednego państwa członkowskiego, z uwzględnieniem ogólnego wpływu tej sytuacji nadzwyczajnej na całą Unię.
- (19) W celu zapewnienia skutecznego stosowania mechanizmu zawieszającego oraz niektórych przepisów dotyczących mechanizmu wzajemności, w szczególności w celu umożliwienia odpowiedniego uwzględnienia wszystkich istotnych czynników i ewentualnych konsekwencji stosowania tych mechanizmów, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do określania kategorii obywateli danych państw trzecich, wobec których należy tymczasowo zawiesić zwolnienie z obowiązku wizowego w ramach mechanizmu wzajemności oraz do określania odpowiedniego okresu obowiązywania takiego zawieszenia, a także w odniesieniu do mechanizmu zawieszającego. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁾. W przypadku przyjmowania tych aktów wykonawczych należy stosować procedurę sprawdzającą.
- (20) Konieczne jest zapobieganie i przeciwdziałanie nadużyciom wynikającym ze zwolnienia z obowiązku wizowego w przypadku krótkotrwałego pobytu obywateli państwa trzeciego, w przypadku gdy stwarzają oni zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego danego państwa członkowskiego.
- (21) Mechanizm zawieszający powinien umożliwić państwom członkowskim powiadamianie o okolicznościach mogących prowadzić do takiego zawieszenia, a Komisji uruchamianie mechanizmu zawieszającego z własnej inicjatywy.
- (22) W szczególności należy ułatwić stosowanie mechanizmu zawieszającego poprzez krótkie okresy i terminy odniesienia, co pozwoli przyspieszyć procedurę, a możliwe przyczyny zawieszenia powinny obejmować pogorszenie się współpracy w zakresie readmisji, a także znaczny wzrost zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich. To pogorszenie się współpracy powinno obejmować znaczny wzrost odsetka odrzuconych wniosków o readmisję – w tym odnośnie do obywateli państw trzecich, którzy przedostali się tranzytem przez dane państwo trzecie, jeżeli umowa o readmisji zawarta między Unią lub państwem członkowskim a tym państwem trzecim przewiduje taki obowiązek readmisji. Komisja powinna mieć również możliwość uruchomienia mechanizmu zawieszającego, jeżeli państwo trzecie nie współpracuje w zakresie readmisji, zwłaszcza gdy Unia zawarła z tym państwem trzecim umowę o readmisji.
- (23) Na użytek mechanizmu zawieszającego znaczny wzrost oznacza wzrost przekraczający próg 50 %. Może też jednak oznaczać wzrost niższy, o ile Komisja uznała, że ma to zastosowanie w konkretnym przypadku, o którym powiadomiło dane państwo członkowskie.
- (24) Na użytek mechanizmu zawieszającego niski odsetek uznawalności oznacza odsetek uznawalności wniosków azylowych wynoszący około 3 lub 4 %. Może też jednak oznaczać odsetek wyższy, o ile Komisja uznała, że ma to zastosowanie w konkretnym przypadku, o którym powiadomiło dane państwo członkowskie.
- (25) Należy zapobiegać i przeciwdziałać nadużyciom zwolnienia z obowiązku wizowego, jeżeli prowadzi ono do wzrostu presji migracyjnej, wynikającej na przykład ze wzrostu liczby nieuzasadnionych wniosków azylowych, a także gdy skutkuje ono nieuzasadnionymi wnioskami o zezwolenie na pobyt.
- (26) Aby zapewnić stałe spełnianie szczegółowych wymogów, które zostały zastosowane do oceny zasadności zwolnienia z obowiązku wizowego – przyznanego w wyniku pomyślnego zakończenia dialogu w sprawie liberalizacji reżimu wizowego – Komisja powinna monitorować sytuację w danych państwach trzecich. Komisja powinna zwrócić szczególnie szczególną uwagę na sytuację w zakresie praw człowieka w danych państwach trzecich.
- (27) Komisja powinna regularnie składać sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, co najmniej raz w roku w okresie siedmiu lat po wejściu w życie liberalizacji reżimu wizowego dla danego państwa trzeciego, a następnie gdy uzna to za niezbędne lub na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady.
- (28) Przed podjęciem decyzji o czasowym zawieszeniu zwolnienia z obowiązku wizowego wobec obywateli danego państwa trzeciego, Komisja powinna wziąć pod uwagę sytuację w zakresie praw człowieka w tym państwie trzecim oraz możliwe skutki zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego dla tej sytuacji.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (29) Zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego w drodze aktu wykonawczego powinno dotyczyć niektórych kategorii obywateli danego państwa trzeciego poprzez odwołanie do stosownych typów dokumentów podróży i w odpowiednim przypadku do dodatkowych kryteriów, np. osoby podróżujące po raz pierwszy na terytorium państw członkowskich. W akcie wykonawczym należy określić, których kategorii obywateli dotyczy zawieszenie, uwzględniając szczególne okoliczności, o których powiadomiły państwo członkowskie lub państwa członkowskie lub które zgłosiła Komisja, oraz zasadę proporcjonalności.
- (30) W celu zapewnienia odpowiedniego zaangażowania Parlamentu Europejskiego i Rady we wdrażanie mechanizmu zawieszającego, z uwagi na szczególnie delikatną politycznie kwestię zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego wszystkich obywateli państwa trzeciego ujętego w wykazie w załączniku II do niniejszego rozporządzenia oraz jego horyzontalne konsekwencje dla państw członkowskich oraz dla samej Unii, w szczególności dla ich stosunków zewnętrznych i dla ogólnego funkcjonowania strefy Schengen, należy powierzyć Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego dla obywateli danych państw trzecich. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie, co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (31) W celu zapewnienia, że system wizowy administrowany jest w sposób jawny, a zainteresowane osoby są poinformowane, każde państwo członkowskie powinno powiadomić Komisję i pozostałe państwa członkowskie o środkach podejmowanych przez siebie na podstawie niniejszego rozporządzenia. Z tych samych powodów informacje te powinny zostać również opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (32) Zasady regulujące wkraczanie na terytorium państw członkowskich lub wydawanie wiz nie powinny wpływać na zasady regulujące uznawanie ważności dokumentów podróży.
- (33) Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej uchwalenie rozporządzenia wymieniającego państwa trzecie, których obywatele podlegają obowiązkowi wizowemu przy przekraczaniu granic zewnętrznych, oraz państwa trzecie, których obywatele są zwolnieni z tego obowiązku, jest zarówno koniecznym, jak i właściwym środkiem zapewnienia, że wspólna polityka w zakresie wiz działa skutecznie.
- (34) Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla stosowania umów międzynarodowych zawartych przez Wspólnotę Europejską przed wejściem w życie rozporządzenia (WE) nr 539/2001, które to umowy powodują konieczność odstępstwa od wspólnej polityki w zakresie wiz, przy jednoczesnym uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (35) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii, dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B decyzji Rady 1999/437/WE ⁽²⁾.
- (36) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽³⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji 1999/437/WE, w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE ⁽⁴⁾.
- (37) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

⁽²⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

⁽³⁾ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji 1999/437/WE, w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE ⁽²⁾.

- (38) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE ⁽³⁾; Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związane ani go nie stosuje.
- (39) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE ⁽⁴⁾; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani go nie stosuje,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Niniejsze rozporządzenie określa państwa trzecie, których obywatele objęci są obowiązkiem wizowym, oraz państwa trzecie, których obywatele są zwolnieni z tego obowiązku, w oparciu o indywidualną ocenę szeregu kryteriów odnoszących się między innymi do nielegalnej imigracji, porządku oraz bezpieczeństwa publicznego, korzyści gospodarczych, w szczególności w zakresie turystyki i handlu zagranicznego, oraz do stosunków zewnętrznych Unii z danymi państwami trzecimi, w tym w szczególności w zakresie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także do skutków spójności regionalnej i wzajemności.

Artykuł 2

Na użytek niniejszego rozporządzenia termin „wiza” oznacza wizę określoną w art. 2 pkt 2 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ⁽⁵⁾.

Artykuł 3

1. Obywatele państw trzecich wymienionych w załączniku I objęci są obowiązkiem wizowym przy przekraczaniu granic zewnętrznych państw członkowskich.
2. Bez uszczerbku dla zobowiązań wynikających z Europejskiego porozumienia w sprawie zniesienia wiz dla uchodźców Rady Europy, podpisanego w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r., od osób posiadających status uchodźcy i bezpaństwowców wymaga się posiadania wizy podczas przekraczania zewnętrznych granic państw członkowskich, jeśli państwem trzecim, w którym osoby te stale zamieszkują i które wydało im dokument podróży, jest państwo trzecie wymienione w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 4

1. Obywatele państw trzecich wymienionych w załączniku II są zwolnieni z obowiązku określonego w art. 3 ust. 1, gdy ich całkowity pobyt nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.
2. Z obowiązku wizowego zwolnieni są również:
 - a) obywatele państw trzecich wymienionych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, którzy są posiadaczami zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego wydanego przez państwo członkowskie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1931/2006, gdy korzystają oni ze swojego prawa w ramach zasad małego ruchu granicznego;

⁽¹⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowanie wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

- b) uczniowie, którzy są obywatelami państwa trzeciego wymienionego w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, którzy zamieszkują na stałe w państwie członkowskim stosującym decyzję Rady 94/795/WSiSW⁽¹⁾, i którzy uczestniczą w wycieczce szkolnej w grupie uczniów pod opieką nauczyciela z danej szkoły;
- c) osoby posiadające status uchodźcy i bezpaństwowcy oraz inne osoby nieposiadające obywatelstwa żadnego państwa, które zamieszkują na stałe w państwie członkowskim i są posiadaczami dokumentu podróży wydanego przez to państwo członkowskie.

Artykuł 5

Obywatele nowych państw trzecich, wchodzących wcześniej w skład państw trzecich wymienionych w załącznikach I i II, podlegają odpowiednio art. 3 i 4, chyba że i do czasu aż Rada zadecyduje inaczej w ramach procedury ustanowionej we właściwych postanowieniach TFUE.

Artykuł 6

1. Państwo członkowskie może przewidzieć wyjątki od obowiązku wizowego przewidzianego w art. 3 lub od zwolnienia z obowiązku wizowego przewidzianego w art. 4 wobec:

- a) posiadaczy paszportów dyplomatycznych, paszportów służbowych/urzędowych, lub paszportów specjalnych;
- b) członków cywilnych załóg statków powietrznych i morskich w trakcie wykonywania czynności służbowych;
- c) członków cywilnych załóg statków morskich w trakcie pobytu na lądzie, którzy posiadają dowód tożsamości marynarza wydany zgodnie z konwencją Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 108 z dnia 13 maja 1958 r. lub nr 185 z dnia 19 czerwca 2003 r. bądź z konwencją Międzynarodowej Organizacji Morskiej z dnia 9 kwietnia 1965 r. o ułatwieniu międzynarodowego obrotu morskiego;
- d) obsady i członków misji pomocowych lub ratunkowych w razie katastrofy lub wypadku;
- e) cywilnych załóg statków żeglujących po międzynarodowych wodach śródlądowych;
- f) posiadaczy dokumentów podróży wydawanych swoim urzędnikom przez międzynarodowe organizacje międzyrządowe, których członkiem jest co najmniej jedno państwo członkowskie, lub przez inne jednostki uznawane przez dane państwo członkowskie za podmioty prawa międzynarodowego.

2. Państwo członkowskie może zwolnić z obowiązku wizowego przewidzianego w art. 3:

- a) uczniów, którzy są obywatelami państwa trzeciego wymienionego w załączniku I i którzy zamieszkują na stałe w państwie trzecim wymienionym w załączniku II lub w Szwajcarii i Liechtensteinie, i uczestniczących w wycieczce szkolnej w grupie uczniów pod opieką nauczyciela z danej szkoły;
- b) osoby posiadające status uchodźcy i bezpaństwowców, jeśli państwo trzecie, w którym zamieszkują na stałe i które wydało im dokument podróży, jest jednym z państw trzecich wymienionych w załączniku II;
- c) członków sił zbrojnych podróżujących w sprawach NATO lub Partnerstwa dla Pokoju, posiadających dowód tożsamości i rozkaz wyjazdu określone w Umowie między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych z dnia 19 czerwca 1951 r.;
- d) bez uszczerbku dla wymogów wynikających z Europejskiego porozumienia w sprawie zniesienia wiz dla uchodźców Rady Europy, podpisanego w Strasburgu w dniu 20 kwietnia 1959 r., osoby posiadające status uchodźcy lub bezpaństwowca oraz inne osoby nieposiadające obywatelstwa jakiegokolwiek państwa, które przebywają w Zjednoczonym Królestwie lub Irlandii i są posiadaczami dokumentu podróży wydanego przez Zjednoczone Królestwo lub Irlandię, i uznawanego przez dane państwo członkowskie.

3. Państwo członkowskie może przewidzieć wyjątki od zwolnienia z obowiązku wizowego określonego w art. 4 w odniesieniu do osób prowadzących działalność zarobkową w trakcie swego pobytu.

Artykuł 7

W przypadku gdy państwo trzecie wymienione w załączniku II stosuje obowiązek wizowy wobec obywateli co najmniej jednego państwa członkowskiego, zastosowanie mają następujące przepisy:

- a) w terminie 30 dni od wprowadzenia w życie przez państwo trzecie obowiązku wizowego dane państwo członkowskie powiadamia o tym na piśmie Parlament Europejski, Radę i Komisję.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 94/795/WSiSW z dnia 30 listopada 1994 r. w sprawie wspólnych działań przyjętych przez Radę na podstawie art. K.3 ust. 2 lit. b) Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie ułatwień podróży dla uczniów pochodzących z państw trzecich przebywających w państwach członkowskich (Dz.U. L 327 z 19.12.1994, s. 1).

W powiadomieniu tym podaje się:

- (i) datę wprowadzenia w życie obowiązku wizowego oraz rodzaje dokumentów podróży i wiz, których ten obowiązek dotyczy;
- (ii) szczegółowy opis wstępnych środków, które dane państwo członkowskie podjęło w celu zapewnienia ruchu bezwizowego z danym państwem trzecim oraz wszystkie istotne informacje.

Komisja niezwłocznie publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* informacje o tym powiadomieniu, w tym informacje o dacie wprowadzenia w życie obowiązku wizowego oraz rodzajach dokumentów podróży i wiz, których ten obowiązek dotyczy.

Jeżeli państwo trzecie postanowi znieść obowiązek wizowy przed upływem terminu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszej litery, powiadomienia nie dokonuje się lub się je wycofuje, a informacja nie jest publikowana;

- b) natychmiast po dacie publikacji, o której mowa w lit. a) akapit trzeci, Komisja podejmuje, w konsultacji z danym państwem członkowskim, działania wobec organów danego państwa trzeciego, w szczególności w sferze politycznej, gospodarczej i handlowej, w celu przywrócenia lub wprowadzenia ruchu bezwizowego oraz niezwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o tych działaniach;
- c) jeżeli w terminie 90 dni od daty publikacji, o której mowa w lit. a) akapit trzeci, i pomimo wszystkich działań podjętych zgodnie z lit. b), państwo trzecie nie zniesie obowiązku wizowego, dane państwo członkowskie może wystąpić do Komisji z wnioskiem o zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego niektórych kategorii obywateli tego państwa trzeciego. W przypadku gdy państwo członkowskie wystąpi z takim wnioskiem, informuje o tym Parlament Europejski i Radę;
- d) rozważając dalsze działania zgodnie z lit. e), f) lub h), Komisja uwzględnia efekty działań podjętych przez dane państwo członkowskie w celu zapewnienia ruchu bezwizowego z danym państwem trzecim, działania podjęte zgodnie z lit. b) oraz konsekwencje zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego dla stosunków zewnętrznych Unii i jej państw członkowskich z danym państwem trzecim;
- e) jeżeli dane państwo trzecie nie zniesie obowiązku wizowego, najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od daty publikacji, o której mowa w lit. a) akapit trzeci, a następnie w odstępach nieprzekraczających sześciu miesięcy w okresie nie mogącym łącznie wykraczać poza dzień, w którym akt delegowany, o którym mowa w lit. f), wchodzi w życie lub w którym wyrażono sprzeciw wobec tego aktu, Komisja:
 - (i) przyjmuje, na wniosek danego państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy, akt wykonawczy tymczasowo zawieszający zwolnienie niektórych kategorii obywateli danego państwa trzeciego z obowiązku wizowego na okres do sześciu miesięcy. W tym akcie wykonawczym określa się datę, przypadającą w ciągu 90 dni od jego wejścia w życie, z którą zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego ma stać się skuteczne, uwzględniając zasoby dostępne w konsulatach państw członkowskich. Przyjmując kolejne akty wykonawcze Komisja może przedłużać okres tego zawieszenia o dalsze okresy do sześciu miesięcy i zmieniać kategorie obywateli danego państwa trzeciego, które objęte są tym zawieszeniem obowiązku wizowego.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2. Bez uszczerbku dla stosowania art. 6 w okresach obowiązywania zawieszenia wszystkie kategorie obywateli państwa trzeciego, o których mowa w akcie wykonawczym, mają obowiązek posiadać wizę przy przekraczaniu zewnętrznych granic państw członkowskich; lub

- (ii) przedkłada komitetowi, o którym mowa w art. 11 ust. 1, sprawozdanie oceniające sytuację i podające powody, dla których Komisja postanowiła nie zawieszać zwolnienia z obowiązku wizowego oraz informuje o tym Parlament Europejski i Radę.

W sprawozdaniu tym uwzględnia się wszystkie istotne czynniki, o których mowa w lit. d). Parlament Europejski i Rada mogą podejmować dyskusję polityczną na podstawie tego sprawozdania;

- f) jeżeli w terminie 24 miesięcy od daty publikacji, o której mowa w lit. a) akapit trzeci, dane państwo trzecie nie zniesie obowiązku wizowego, Komisja przyjmuje zgodnie z art. 10 akt delegowany tymczasowo zawieszający zwolnienie z obowiązku wizowego na okres 12 miesięcy względem obywateli tego państwa trzeciego. W akcie delegowanym określa się datę przypadającą w ciągu 90 dni od jego wejścia w życie, z którą zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego ma stać się skuteczne, uwzględniając zasoby dostępne w konsulatach państw członkowskich oraz odpowiednio zmienia załącznik II. Zmiany tej dokonuje się poprzez umieszczenie przy nazwie danego państwa trzeciego przypisu informującego, że zwolnienie z obowiązku wizowego jest względem tego państwa trzeciego zawieszane, i wskazującego okres tego zawieszenia.

Z dniem, w którym zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego wobec obywateli danego państwa trzeciego staje się skuteczne lub w którym zgodnie z art. 10 ust. 7 wyrażono sprzeciw wobec aktu delegowanego, tracą moc wszelkie akty wykonawcze przyjęte na podstawie lit. e) niniejszego artykułu dotyczące tego państwa trzeciego. W przypadku gdy Komisja przedłoży wniosek ustawodawczy, o którym mowa w lit. h), okres zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszej litery, przedłuża się o sześć miesięcy. Przypis, o którym mowa w tym akapicie, zostaje odpowiednio zmieniony.

Bez uszczerbku dla stosowania art. 6, w okresach obowiązywania zawieszenia obywatele danego państwa trzeciego, których dotyczą akty delegowane, mają obowiązek posiadać wizę przy przekraczaniu zewnętrznych granic państw członkowskich;

- g) każde kolejne powiadomienie dokonane przez inne państwo członkowskie na podstawie lit. a) dotyczące tego samego państwa trzeciego w okresie stosowania środków przyjętych na podstawie lit. e) lub f) w odniesieniu do tego państwa trzeciego zostaje uwzględnione w bieżących procedurach bez przedłużania terminów lub okresów określonych w tych literach;
- h) jeżeli w terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w lit. f), dane państwo trzecie nie znieś obowiązek wizowego, Komisja może przedłożyć wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia w celu przeniesienia odniesienia do danego państwa trzeciego z załącznika II do załącznika I;
- i) procedury, o których mowa w lit. e), f) i h), nie wpływają na prawo Komisji do przedłożenia w dowolnym momencie wniosku ustawodawczego dotyczącego zmiany niniejszego rozporządzenia, w celu przeniesienia odniesienia do danego państwa trzeciego z załącznika II do załącznika I;
- j) w przypadku gdy dane państwo trzecie znieś obowiązek wizowy, dane państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia o tym Parlament Europejski, Radę i Komisję. Powiadomienie zostaje niezwłocznie opublikowane przez Komisję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Akt wykonawczy lub delegowany przyjęty na podstawie lit. e) lub f) dotyczący danego państwa trzeciego traci moc siedem dni po publikacji, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszej litery. W przypadku gdy dane państwo trzecie wprowadziło obowiązek wizowy względem obywateli dwóch lub większej liczby państw członkowskich, akt wykonawczy lub delegowany dotyczący tego państwa trzeciego traci moc siedem dni po publikacji powiadomienia dotyczącego ostatniego państwa członkowskiego, którego obywatele podlegali obowiązkowi wizowemu w tym państwie trzecim. Przypis, o którym mowa w lit. f) akapit pierwszy, zostaje skreślony z chwilą wygaśnięcia danego aktu delegowanego. Informacja o tym wygaśnięciu zostaje niezwłocznie opublikowana przez Komisję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

W przypadku gdy dane państwo trzecie znieś obowiązek wizowy, a dane państwo członkowskie nie powiadomi o tym zgodnie z akapitem pierwszym niniejszej litery, Komisja z własnej inicjatywy dokonuje niezwłocznie publikacji, o której mowa w tym akapicie, przy czym zastosowanie ma również akapit drugi niniejszej litery.

Artykuł 8

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 zwolnienie z obowiązku wizowego wobec obywateli państwa trzeciego wymienionego w załączniku II zostaje tymczasowo zawieszona, na podstawie stosownych i obiektywnych danych, zgodnie z niniejszym artykułem.
2. Państwo członkowskie może powiadomić Komisję, jeżeli w okresie dwóch miesięcy, w porównaniu z tym samym okresem w roku poprzednim lub z dwoma miesiącami bezpośrednio poprzedzającymi wprowadzenie w życie zwolnienia z obowiązku wizowego wobec obywateli państwa trzeciego wymienionego w załączniku II, znajdzie się w obliczu jednej lub większej liczby poniższych okoliczności:
 - a) znacznego wzrostu liczby obywateli tego państwa trzeciego, którym odmawia się wjazdu lub którzy przebywają bezprawnie na terytorium tego państwa członkowskiego;
 - b) znacznego wzrostu liczby wniosków o azyl napływających od obywateli tego państwa trzeciego, których odsetek uznawalności jest niski;
 - c) pogorszenia się współpracy z tym państwem trzecim w zakresie readmisji, co znajduje poparcie w odpowiednich danych, w szczególności znacznego wzrostu wniosków o readmisję, przedłożonych przez państwo członkowskie temu państwu trzeciemu, dotyczących jego własnych obywateli lub jeżeli umowa o readmisji zawarta między Unią lub tym państwem członkowskim a tym państwem trzecim tak przewiduje – w odniesieniu do obywateli państwa trzeciego, którzy przedostali się tranzytem przez to państwo trzecie;
 - d) wzrostu zagrożenia lub bezpośredniej groźby dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich – w szczególności znacznego wzrostu poważnych przestępstw związanych z obywatelami tego państwa trzeciego – co znajduje poparcie w obiektywnych, konkretnych i stosownych informacjach i danych przedstawionych przez właściwe organy.

Powiadomienie, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, określa podstawy, na których jest oparte, oraz zawiera odpowiednie dane i statystyki, a także szczegółowe wyjaśnienie wstępnych środków podjętych przez dane państwo członkowskie w celu zaradzenia powstałej sytuacji. Dane państwo członkowskie może określić w swoim powiadomieniu, których kategorii obywatele danego państwa trzeciego ma dotyczyć akt wykonawczy na mocy ust. 6 lit. a), i podać szczegółowe uzasadnienie. Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o takim powiadomieniu.

3. Jeżeli Komisja, biorąc pod uwagę stosowne dane, sprawozdania i statystyki, dysponuje konkretnymi i wiarygodnymi informacjami o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w ust. 2 lit. a), b), c) lub d), w co najmniej jednym państwie członkowskim lub o tym, że dane państwo trzecie nie współpracuje w zakresie readmisji, w szczególności gdy między tym państwem trzecim a Unią została zawarta umowa o readmisji, Komisja bezzwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o swojej analizie, i zastosowanie mają przepisy ust. 6.

Na użytek akapitu pierwszego brak współpracy w zakresie readmisji może przykładowo polegać na:

- odrzucaniu wniosków o readmisję lub nierozpatrywaniu ich terminowo,
- niewydawaniu terminowo dokumentów podróży na potrzeby powrotów w terminach określonych w umowie o readmisji lub nieakceptowaniu europejskich dokumentów podróży wydanych po upływie terminów określonych w umowie o readmisji, lub
- wypowiedaniu lub zawieszaniu umowy o readmisji.

4. Komisja monitoruje, czy państwa trzecie, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego podczas podróży na terytorium państw członkowskich w związku z pomyślnym zakończeniem dialogu w sprawie liberalizacji reżimu wizowego między Unią a tym państwem trzecim, nadal spełniają szczegółowe wymogi, których podstawą jest art. 1 i które zostały zastosowane do oceny zasadności liberalizacji reżimu wizowego.

Ponadto Komisja regularnie składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie co najmniej raz w roku w okresie siedmiu lat od daty wejścia w życie liberalizacji reżimu wizowego dla tego państwa trzeciego, a następnie gdy uzna to za niezbędne lub na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady. Sprawozdanie koncentruje się na tych państwach trzecich, w przypadku których – jak uznaje Komisja na podstawie konkretnych i wiarygodnych informacji – niektóre wymogi przestały być spełniane.

Jeżeli sprawozdanie Komisji wskazuje, że w odniesieniu do konkretnego państwa trzeciego przestał być spełniany co najmniej jeden ze szczegółowych wymogów, zastosowanie ma ust. 6.

5. Komisja analizuje każde powiadomienie dokonane na podstawie ust. 2, biorąc pod uwagę:

- a) czy zachodzi którakolwiek z okoliczności opisanych w ust. 2;
- b) liczbę państw członkowskich, w których zachodzi którakolwiek z okoliczności opisanych w ust. 2;
- c) ogólny wpływ okoliczności, o których mowa w ust. 2, na sytuację migracyjną w Unii, wynikający z danych przekazanych przez państwa członkowskie lub dostępnych Komisji;
- d) sprawozdania przygotowane przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną, Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azyłu lub Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) lub inną instytucję, organ lub jednostkę Unii, lub organizację międzynarodową właściwą w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem, jeżeli w danym przypadku wymagają tego okoliczności;
- e) ewentualne informacje przedstawione przez dane państwo członkowskie w powiadomieniu w związku z ewentualnymi środkami na mocy ust. 6 lit. a);
- f) w konsultacji z danym państwem członkowskim – ogólną kwestię porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego.

Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wynikach swojej analizy.

6. W przypadku gdy na podstawie analizy, o której mowa w ust. 3, na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 4 lub analizy, o której mowa w ust. 5, oraz przy uwzględnieniu konsekwencji zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego dla stosunków zewnętrznych Unii i jej państw członkowskich z danym państwem trzecim, działając jednocześnie w ścisłej współpracy z tym państwem trzecim, w celu znalezienia alternatywnego długoterminowego rozwiązania, Komisja decyduje, że konieczne jest podjęcie działań, lub jeżeli zwykła większość państw członkowskich powiadomi Komisję o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w ust. 2 lit. a), b), c) lub d), zastosowanie mają następujące przepisy:

- a) Komisja przyjmuje akt wykonawczy tymczasowo zawieszający zwolnienie z obowiązku wizowego wobec obywateli danego państwa trzeciego na okres dziewięciu miesięcy. Zawieszenie dotyczy niektórych kategorii obywateli danego państwa trzeciego poprzez odwołanie do stosownych typów dokumentów podróży i w stosownym przypadku do

dodatkowych kryteriów. Określając, których kategorii zawieszenie dotyczy, Komisja na podstawie dostępnych informacji uwzględnia kategorie dostatecznie szerokie, by w każdym konkretnym przypadku skutecznie przyczyniły się do zaradzenia okolicznościom, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, a zarazem respektuje zasadę proporcjonalności. Komisja przyjmuje akt wykonawczy w terminie jednego miesiąca od:

- (i) otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2;
- (ii) uzyskania informacji, o których mowa w ust. 3;
- (iii) przedstawienia sprawozdania, o którym mowa w ust. 4; lub
- (iv) otrzymania powiadomienia zwykłej większości państw członkowskich o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w ust. 2 lit. a), b), c) lub d).

Akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2. Określa on datę, od której zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego staje się skuteczne.

W okresie zawieszenia Komisja prowadzi pogłębiony dialog z danym państwem trzecim w celu zaradzenia przedmiotowym okolicznościom.

- b) Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, utrzymują się, najpóźniej dwa miesiące przed upływem dziewięciomiesięcznego okresu, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, Komisja przyjmuje zgodnie z art. 10 akt delegowany tymczasowo zawieszający stosowanie załącznika II na okres 18 miesięcy wobec wszystkich obywateli danego państwa trzeciego. Akt delegowany staje się skuteczny z dniem wygaśnięcia aktu wykonawczego, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, i odpowiednio zmienia załącznik II. Zmiany tej dokonuje się umieszczając przy nazwie danego państwa trzeciego przypis informujący, że zwolnienie z obowiązku wizowego jest względem tego państwa zawieszane i wskazujący okres tego zawieszenia.

Jeżeli zgodnie z ust. 7 Komisja przedłoży wniosek ustawodawczy, okres zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego przewidziany w akcie delegowanym zostaje przedłużony o sześć miesięcy. Przypis zostaje odpowiednio zmieniony.

Bez uszczerbku dla stosowania art. 6, w okresie obowiązywania zawieszenia obywatele danego państwa trzeciego mają obowiązek posiadać wizę przy przekraczaniu zewnętrznych granic państw członkowskich.

Państwo członkowskie, które zgodnie z art. 6 przewiduje nowe zwolnienia z obowiązku wizowego wobec jednej z kategorii obywateli państwa trzeciego objętego aktem zawieszającym zwolnienie z obowiązku wizowego, powiadamia o tych środkach zgodnie z art. 12.

7. Przed końcem okresu obowiązywania aktu delegowanego przyjętego na podstawie ust. 6 lit. b) Komisja przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdaniu może towarzyszyć wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia w celu przeniesienia odniesienia do danego państwa trzeciego z załącznika II do załącznika I.

8. W przypadku gdy Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy na podstawie ust. 7, może ona przedłużyć okres obowiązywania aktu wykonawczego przyjętego na podstawie ust. 6 lit. a) niniejszego artykułu o okres nieprzekraczający 12 miesięcy. Decyzję o przedłużeniu okresu obowiązywania aktu wykonawczego przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

Artykuł 9

1. Do dnia 10 stycznia 2018 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające skuteczność mechanizmu wzajemności, określonego w art. 7, a w razie potrzeby przedkłada wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia. Parlament Europejski i Rada stanowią w sprawie takiego wniosku zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą.

2. Do dnia 29 marca 2021 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające skuteczność mechanizmu zawieszającego, o którym mowa w art. 8, i w razie potrzeby przedkłada wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia. W sprawie takiego wniosku Parlament Europejski i Rada stanowią zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą.

Artykuł 10

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 lit. f), powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 9 stycznia 2014 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 8 ust. 6 lit. b), powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 28 marca 2017 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
4. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 7 lit. f) i w art. 8 ust. 6 lit. b), może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
5. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
6. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
7. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 lit. f) wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie czterech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.
8. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 8 ust. 6 lit. b) wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu.

Artykuł 11

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 12

1. Każde państwo członkowskie powiadamia pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o środkach, jakie podejmuje na podstawie art. 6 w ciągu pięciu dni roboczych od przyjęcia tych środków.
2. Komisja publikuje środki, o których powiadomiono na podstawie ust. 1, w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w celach informacyjnych.

Artykuł 13

Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kompetencje państw członkowskich w odniesieniu do uznawania państw, jednostek terytorialnych i paszportów, dokumentów podróży i tożsamości wystawionych przez ich władze.

Artykuł 14

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001 traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą korelacji znajdującą się w załączniku IV.

Artykuł 15

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 listopada 2018 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

K. EDTSTADLER

Przewodnicząca

—

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ PAŃSTW TRZECICH, KTÓRYCH OBYWATELE MAJĄ OBOWIĄZEK POSIADAĆ WIZY PODCZAS PRZEKRACZANIA GRANIC ZEWNĘTRZNYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

1. PAŃSTWA

Afganistan
Armenia
Angola
Azerbejdżan
Bangladesz
Burkina Faso
Bahrajn
Burundi
Benin
Boliwia
Bhutan
Botswana
Białoruś
Belize
Demokratyczna Republika Konga
Republika Środkowoafrykańska
Kongo
Wybrzeże Kości Słoniowej
Kamerun
Chiny
Kuba
Republika Zielonego Przylądka
Dżibuti
Republika Dominikańska
Algieria
Ekwador
Egipt
Erytrea
Etiopia
Eswatini
Fidzi
Gabon
Ghana
Gambia
Gwinea
Gwinea Równikowa

Gwinea Bissau
Gujana
Haiti
Indonezja
Indie
Irak
Iran
Jamajka
Jordania
Kenia
Kirgistan
Kambodża
Komory
Korea Północna
Kuwejt
Kazachstan
Laos
Liban
Sri Lanka
Liberia
Lesotho
Libia
Maroko
Madagaskar
Mali
Mjanma/Birma
Mongolia
Mauretania
Malediwy
Malawi
Mozambik
Namibia
Niger
Nigeria
Nepal
Oman
Papua-Nowa Gwinea
Filipiny
Pakistan
Katar
Rosja
Rwanda

Arabia Saudyjska
Sierra Leone
Senegal
Somalia
Surinam
Sudan Południowy
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
Syria
Czad
Togo
Tajlandia
Tadżykistan
Turkmenistan
Tunezja
Turcja
Tanzania
Uganda
Uzbekistan
Wietnam
Jemen
Republika Południowej Afryki
Zambia
Zimbabwe

2. PODMIOTY ORAZ WŁADZE TERYTORIALNE, KTÓRE NIE SĄ UZNAWANE ZA PAŃSTWA PRZEZ PRZYNAJMNIEJ JEDNO PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE

- Kosowo w rozumieniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1244 z dnia 10 czerwca 1999 r.
 - Autonomia Palestyńska
-

ZAŁĄCZNIK II

WYKAZ PAŃSTW TRZECICH, KTÓRYCH OBYWATELE SĄ ZWOLNIENI Z OBOWIĄZKU POSIADANIA WIZY PODCZAS PRZEKRACZANIA GRANIC ZEWNĘTRZNYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH NA POBYT NIE DŁUŻSZY NIŻ 90 DNI W OKRESIE 180 DNI

1. PAŃSTWA

była jugosłowiańska republika Macedonii ⁽¹⁾

Andora

Zjednoczone Emiraty Arabskie ⁽²⁾

Antigua i Barbuda

Albania ⁽¹⁾

Argentyna

Australia

Bośnia i Hercegowina ⁽¹⁾

Barbados

Brunei

Brazylia

Bahamy

Kanada

Chile

Kolumbia

Kostaryka

Dominika ⁽²⁾

Mikronezja ⁽²⁾

Grenada ⁽²⁾

Gruzja ⁽³⁾

Gwatemala

Honduras

Izrael

Japonia

Kiribati ⁽²⁾

Saint Kitts i Nevis

Korea Południowa

Saint Lucia ⁽²⁾

⁽¹⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego odnosi się jedynie do posiadaczy paszportów biometrycznych.

⁽²⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego ma zastosowanie od dnia wejścia w życie umowy o zwolnieniu z obowiązku wizowego, która zostanie zawarta z Unią Europejską.

⁽³⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego dotyczy wyłącznie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych przez Gruzję zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

Monako

Mołdawia ⁽¹⁾

Czarnogóra ⁽²⁾

Wyspy Marshalla ⁽³⁾

Mauritius

Meksyk

Malezja

Nikaragua

Nauru ⁽³⁾

Nowa Zelandia

Panama

Peru ⁽³⁾

Palau ⁽³⁾

Paragwaj

Serbia (oprócz posiadaczy paszportów serbskich wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim: *Koordinaciona uprava*)) ⁽²⁾

Wyspy Salomona

Seszele

Singapur

San Marino

Salwador

Timor Wschodni ⁽³⁾

Tonga ⁽³⁾

Trynidad i Tobago

Tuvalu ⁽³⁾

Ukraina ⁽⁴⁾

Stany Zjednoczone Ameryki

Urugwaj

Stolica Apostolska

Saint Vincent i Grenadyny ⁽³⁾

Wenezuela

Vanuatu ⁽³⁾

Samoa

⁽¹⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego dotyczy wyłącznie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych przez Mołdawię zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

⁽²⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego odnosi się jedynie do posiadaczy paszportów biometrycznych.

⁽³⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego ma zastosowanie od dnia wejścia w życie umowy o zwolnieniu z obowiązku wizowego, która zostanie zawarta z Unią Europejską.

⁽⁴⁾ Zniesienie wiz dotyczy wyłącznie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych przez Ukrainę zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

2. SPECJALNE REGIONY ADMINISTRACYJNE CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ

SRA Hongkong ⁽¹⁾

SRA Makau ⁽²⁾

3. OBYWATELE BRYTYJSCY, KTÓRZY NIE SĄ OBYWATELAMI ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ DO CELÓW PRAWA UNII

zamorscy Brytyjczycy (ang. *British nationals (Overseas)*)

obywatele brytyjskich terytoriów zamorskich (ang. *British Overseas Territories Citizens*)

zamorscy obywatele brytyjscy (ang. *British Overseas Citizens*)

osoby podlegające zwierzchnictwu brytyjskiemu (ang. *British Protected Persons*)

bezpaństwowi poddani Korony Brytyjskiej (ang. *British Subjects*)

4. JEDNOSTKI ORAZ WŁADZE TERYTORIALNE, KTÓRE NIE SĄ UZNAWANE ZA PAŃSTWA PRZEZ PRZYNAJMNIEJ JEDNO PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE

Tajwan ⁽³⁾

⁽¹⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego stosuje się tylko do posiadaczy paszportu „Hong Kong Special Administrative Region”.

⁽²⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego stosuje się tylko do posiadaczy paszportu „Região Administrativa Especial de Macau”.

⁽³⁾ Zwolnienie z obowiązku wizowego dotyczy wyłącznie posiadaczy paszportów wydanych przez władze Tajwanu, w których figuruje numer dowodu tożsamości.

ZAŁĄCZNIK III

UCHYLONE ROZPORZĄDZENIE WRAZ Z JEGO KOLEJNYMI ZMIANAMI

Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001
(Dz.U. L 81, 21.3.2001, s. 1)

Rozporządzenie Rady (WE) nr 2414/2001
(Dz.U. L 327, 12.12.2001, s. 1)

Rozporządzenie Rady (WE) nr 453/2003
(Dz.U. L 69, 13.3.2003, s. 10)

Akt przystąpienia z 2003 r., załącznik II pkt 18 lit. B

Rozporządzenie Rady (WE) nr 851/2005
(Dz.U. L 141, 4.6.2005, s. 3)

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1791/2006
(Dz.U. L 363, 20.12.2006, s. 1)

Tylko art. 1 ust. 1 tiret jedenaste w zakresie odniesień do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 oraz pkt 11 lit. B pkt 3 załącznika

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1932/2006
(Dz.U. L 405, 30.12.2006, s. 23)

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1244/2009
(Dz.U. L 336, 18.12.2009, s. 1)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1091/2010
(Dz.U. L 329, 14.12.2010, s. 1)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1211/2010
(Dz.U. L 339, 22.12.2010, s. 6)

Rozporządzenie Rady (UE) nr 517/2013
(Dz.U. L 158, 10.6.2013, s. 1)

Tylko art. 1 ust. 1 lit. k) tiret czwarte oraz pkt 13 lit. B pkt 2 załącznika

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013
(Dz.U. L 182, 29.6.2013, s. 1)

Tylko art. 4

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1289/2013
(Dz.U. L 347, 20.12.2013, s. 74)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 259/2014
(Dz.U. L 105, 8.4.2014, s. 9)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 509/2014
(Dz.U. L 149, 20.5.2014, s. 67)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/371
(Dz.U. L 61, 8.3.2017, s. 1)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/372
(Dz.U. L 61, 8.3.2017, s. 7)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/850
(Dz.U. L 133, 22.5.2017, s. 1)

—————

ZAŁĄCZNIK IV

TABELA KORELACJI

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001	Niniejsze rozporządzenie
art. -1	art. 1
art. 1 ust. 1 akapit pierwszy	art. 3 ust. 1
art. 1 ust. 1 akapit drugi	art. 3 ust. 2
art. 1 ust. 2 akapit pierwszy	art. 4 ust. 1
art. 1 ust. 2 akapit drugi formuła wprowadzająca	art. 4 ust. 2 formuła wprowadzająca
art. 1 ust. 2 akapit drugi tiret pierwsze	art. 4 ust. 2 lit. a)
art. 1 ust. 2 akapit drugi tiret drugie	art. 4 ust. 2 lit. b)
art. 1 ust. 2 akapit drugi tiret trzecie	art. 4 ust. 2 lit. c)
art. 1 ust. 3	art. 5
art. 1 ust. 4	art. 7
art. 1a ust. 1 i 2	art. 8 ust. 1 i 2
art. 1a ust. 2a	art. 8 ust. 3
art. 1a ust. 2b	art. 8 ust. 4
art. 1a ust. 3	art. 8 ust. 5
art. 1a ust. 4	art. 8 ust. 6
art. 1a ust. 5	art. 8 ust. 7
art. 1a ust. 6	art. 8 ust. 8
art. 1b	art. 9 ust. 1
art. 1c	art. 9 ust. 2
art. 2	art. 2
art. 4	art. 6
art. 4a	art. 11
art. 4b ust. 1 i 2	art. 10 ust. 1 i 2
art. 4b ust. 2a	art. 10 ust. 3
art. 4b ust. 3	art. 10 ust. 4
art. 4b ust. 3a	art. 10 ust. 5
art. 4b ust. 4	art. 10 ust. 6
art. 4b ust. 5	art. 10 ust. 7
art. 4b ust. 6	art. 10 ust. 8
art. 5	art. 12
art. 6	art. 13
art. 7	art. 14
art. 8	art. 15
załącznik I	załącznik I
załącznik II	załącznik II
—	załącznik III
—	załącznik IV